

Förslag till lag för bättre offentliga affärer

Den offentliga affärens syfte

1 § Offentliga affärer ska ske utifrån den upphandlande myndighetens eller enhetens behov, för att säkerställa en god ekonomisk hushållning samt för att den upphandlande myndighetens mål ska kunna uppnås.

Grundläggande principer

2 § All upphandling ska ske med beaktande av principerna om icke diskriminering, likabehandling, öppenhet, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Upphandlingens genomförande

3 § Upphandlingen ska ske så att marknadsmässiga villkor uppnås. Detta innebär att:

- a. En marknadsundersökning genomförs och en leverantör tillfrågas, eller
- b. Minst två leverantörer tillfrågas, eller
- c. Annonsering sker på den upphandlande myndighetens hemsida eller i allmänt tillgänglig databas, eller
- d. Ett annat sätt för att uppnå en med hänsyn till upphandlingens värde, aktuell bransch och den upphandlande myndighetens behov, används som på ett tillräckligt sätt tar tillvara konkurrensen.

Dokumentation och beslut

4 § Den upphandlande myndigheten eller enheten ska dokumentera upphandlingen i tillräcklig omfattning för att kunna visa att upphandlingen uppfyller kraven i denna lag.

För kontrakt som omfattas av bilaga 2 i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och som överstiger 1 000 000 EUR ska den upphandlande myndigheten i den mån den inte omfattas av Arkivlagen och/eller Tryckfrihetsförordningen, åtminstone under kontraktets löptid, spara kopior på alla kontrakt och ge tillgång till dessa med undantag för uppgift i ett kontrakt om affärs- eller driftförhållanden i leverantörens eller den upphandlande myndighetens rörelse som hålls hemlig och vars röjande är ägnat att medföra skada för någon av dem i konkurrenshänseende som inte får lämnas ut. Samma sak gäller för uppgift i ett kontrakt som lämnar eller kan bidra till upplysning om en säkerhets- eller bevakningsåtgärd hos den upphandlande myndigheten, om det kan antas innebära att syftet med åtgärden motverkas.

5 § Den upphandlande myndigheten ska motivera sitt beslut om val av leverantör.

Riktlinjer

6 § Den upphandlande myndigheten ska besluta om riktlinjer för upphandling enligt denna lag som beskriver processen för inköp och upphandling, dokumentation och beslutsfattande för upphandling.

7 § Den myndighet som inte har beslutade riktlinjer enligt 6 § ska följa reglerna för upphandling i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, även om värdet av upphandlingen understiger det tillämpliga tröskelvärdet.

Tillämpning

8 § Denna lag är tillämplig om upphandlingens värde, beräknat enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling 5 kap, understiger det tröskelvärde som anges i artikel 4 i direktiv 2014/24/EU eller i beslut eller meddelanden av Europeiska kommissionen enligt artikel 6 i direktivet. Lagen är även tillämplig på de tjänster som anges i Bilaga 2 till lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. För tjänster som omfattas av Bilaga 2 till lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och som överstiger det tröskelvärde som anges i artikel 4 d) i direktiv 2014/24/EU eller i beslut eller meddelanden av Europeiska kommissionen enligt artikel 6 i direktivet, ska genomföras enligt artiklarna 74-77 i direktiv 2014/24/EU.

Överprövning

9 § Upphandling enligt denna lag kan överprövas fram till den tidpunkt då kontrakt tecknats.

10 § Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva

1. en upphandling, och
2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör enligt 13 §.

11 § En ansökan om överprövning ska göras hos den förvaltningsrätt i vars domkrets den upphandlande myndigheten har sin hemvist. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

12 § Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 2 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

13 § Om den upphandlande myndigheten under pågående överprövning av en upphandling ingår ett avtal i strid med 14 §, ska rätten, på yrkande av leverantören, överpröva avtalets giltighet i enlighet med 17-19 §§

14 § Rätten får besluta att den upphandlande myndigheten inte får ingå avtal innan något annat har bestämts.

Rätten ska avstå från att fatta ett sådant beslut, om den skada eller olägenhet som beslutet skulle kunna medföra är större än den skada som skulle kunna drabba leverantören.

Rätten ska vid bedömningen ta hänsyn till användarnas intresse, allmänintresset och övriga berörda intressen.

15 § När en förvaltningsrätt eller en kammarrätt har fattat ett beslut enligt 14 §, får avtal inte ingås förrän 10 dagar har gått från det att domstolen har avgjort målet eller upphävt beslutet. När Högsta förvaltningsdomstolen har fattat ett beslut enligt 14 § och beslutat att återförvisa målet till lägre instans, får avtal inte ingås förrän 10 dagar har gått från beslutet om återförvisning.

Rätten får besluta att någon tiodagarsfrist inte ska gälla.

16 § En ansökan om överprövning av ett beslut att avbryta en upphandling ska ha kommit in till förvaltningsrätten innan 10 dagar har gått från det att den upphandlande myndigheten med har skickat en underrättelse om beslutet och angett skälen för beslutet. Underrättelsen ska skickas med elektroniska medel.

17 § Ett avtal ska förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om ett interimistiskt beslut enligt 14 §. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att någon av de grundläggande principerna i 2 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

18 § Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 17 § är uppfyllda.

19 § En ansökan om överprövning av ett avtals giltighet ska, ha kommit in till förvaltningsrätten inom 30 dagar från det att avtalet slöts.

20 § Ett beslut som denna lag är tillämplig på får inte överklagas med stöd av 13 kap. kommunallagen.

Skadestånd

21 § En upphandlande myndighet som inte har följt bestämmelserna i denna lag ska ersätta den skada som därigenom har uppkommit för en leverantör. Rätten till skadestånd inbegriper ersättning till en leverantör som har deltagit i en upphandling för kostnader den har haft för att förbereda anbud och i övrigt delta i upphandlingen, om åsidosättandet av bestämmelserna i denna lag menligt har påverkat leverantörens möjligheter att tilldelas kontraktet.

22 § Talan om skadestånd ska väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt då avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör eller har förklarats ogiltigt enligt 13 § genom ett avgörande som har fått laga kraft. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.